

**Merħba** għal dan il-pakkett *pedaġogiku tal-Għalliema* li tnejja mill-Kummissjoni Ewropea, id-Direttorat Ġenerali għall-Agricoltura u l-Iżvilupp Rurali, f'kollaborazzjoni mill-qrib ma' għalliema u esperti edukattivi.

Il-pakkett huwa gabra ta' riżorsi tal-istruzzjoni u tat-tagħlim lesti biex jintużaw li għandhom l-għan li jqajmu kuxjenza fost iż-żgħażaġh Ewropej li għandhom minn 11 sa 15-il sena dwar l-importanza tal-ikel u l-biedja għall-Ewropa. Huwa juri kif l-Unjoni Ewropea (UE), grazzi għall-Politika Agrikola Komuni (PAK) tagħha, tippermetti l-bdiewa fl-UE jiżguraw provvista tal-ikel stabbli, sikura u affordabbli għal iżjed minn 500 miljun Ewropew, u biex jiggwadanjaw għajxien deċenti waqt li jagħmlu dan.

Studji reċenti urew li l-popolazzjonijiet urbani tal-UE, u b'mod partikolari ż-żgħażaġh, ma jhossuhomx konnessi mal-agricoltura bħala s-sors tal-ikel tagħhom. Dawn ukoll mhumiex konxji tar-rwol aktar vast li għandhom il-bdiewa – fis-soċjetà u l-ekonomija tagħna – mhux biss fil-provvista tal-ikel, iżda wkoll fil-protezzjoni tal-ambjent u r-riżorsi naturali, u fis-salvagwardja tal-vitalità tal-kampanja u ż-żoni rurali Ewropej. Dan il-pakkett pedaġogiku nħoloq bħala rispons għal dan in-nuqqas ta' konnessjoni. Permezz ta' għażla ta' għodod u attivitajiet differenti u kumplimentari, l-għalliema jistgħu jgħinu lill-istudenti jesploraw tliet temi rilevanti u topiċi: l-ikel, l-ambjent u l-kampanja. Kif inhu, dan mhux maħsub biex jipprovdi għodod għal istruzzjoni dwar il-politika tal-UE per se lill-istudenti iżda biex juri kif l-agricoltura hija ta' benefiċċju għaċ-ċittadini kollha.

### STRUTTURA U KONTENUT TAL-PAKKETT

Il-pakkett *pedaġogiku tal-Għalliema* jiftaħ b'lezzjoni eżemplari li turi vidjow animat li jintroduċi s-suġġett tal-agricoltura Ewropea b'mod divertenti. Inkella, l-għalliema jistgħu jippreferu li jintroduċu s-suġġetti bi prezentazzjoni ta' slideshow jew jużaw is-slideshow bħala lezzjoni supplimentari.

#### Hemm unità għal kull waħda mit-tliet temi:



**IKEL**



**AMBJENT**



**KAMPANJA**



**Kull modulu fih****INTRODUZZJONI QASIRA**

għall-għalliema li tispjega l-objettivi tat-tagħlim tagħha u li tinkludi links għar-riżorsi

**WORKSHEETS**

b'attivitajiet tat-tagħlim għall-istudenti

**DESKRIZZJONI TA' PROĠETT**

għall-istudenti li jipproponi proġett interkurrikulari dwar it-tema tal-unità

*Riżorsi addizzjonali huma pprovduti wkoll għall-għalliema, li jinkludu*  
**SKEDA INFORMATTIVA TAL-PAK u GLOSSARJU ta' termini użati komunement**

**Il-pjan tal-lezzjoni**

Kull modulu jista' jiġi introdott bi pjan ta' lezzjoni eżemplari ta' 45 minuta mibni madwar il-vidjow animat jew il-prezentazzjoni tas-slideshow, kif jippreferu l-għalliema. **L-għan tal-lezzjoni ta' ftuħ huwa li l-istudenti jiġu involuti u mhegga jipparteċipaw fis-suġġett u biex tistabbilixxi l-kuntest għal aktar attivitajiet** (jiġifieri l-attivitajiet tal-worksheet jew proġett). Il-vidjow animat juri kif l-agrikoltura hija fil-qalba ta' ħajjitna u x-xogħol tal-bdiewa fl-UE, appoġġjat mill-PAK. Il-prezentazzjoni tas-slideshow tippermetti l-għalliema jidhlu f'aktar dettall dwar ċerti punti.

**Il-worksheets tal-attivitajiet**

Wara l-lezzjoni ta' ftuħ, l-għalliem huwa liberu li jagħzel mill-attivitajiet ta' tagħlim f'kull modulu. **L-għan tal-worksheets huwa li jippermettu lill-istudenti jesploraw kwistjonijiet differenti marbuta mal-ikel, l-ambjent u l-kampanja.** Dawn jibnu fuq ħafna mis-suġġetti enfasizzati fil-vidjow animat u l-prezentazzjoni tas-slideshow. Kull worksheet ta' attivitajiet ta' tagħlim tista' tintuża waħedha u l-worksheets kollha huma fotokopjati lesti. Worksheet tista' tintuża għal perjodu wiehed fi klassi, jew bħala konnessjoni mas-suġġett tal-għalliem u s-sillabu fuq numru ta' klassijiet.

**Il-proġett**

Suġġeriment ta' proġett fuq paġna waħda ffotokopjat għal-lest huwa inkluz f'kull modulu. **L-għan tal-proġett huwa li jimpenja l-istudenti fuq perjodu ta' żmien twil, barra mill-ambjent tal-klassi, u jgħin jagħti l-ħajja lill-agrikoltura f'ħajjithom.** Kull proġett jibni fuq il-kwistjonijiet mqajma fil-vidjow animat, il-prezentazzjoni tas-slideshow tal-pakkett u l-attivitajiet tal-modulu, u jinkludi l-possibiltà ta' zjara f'azjenda agrikola/suq tal-bdiewa. Hemm mijiet ta' azjendi agrikoli madwar l-UE li jifftu l-bibien tagħhom kull sena għal zjarat tal-iskejjel, u jippermettu lit-tfal u liż-żgħażaġh jiksbu esperjenza diretta tax-xogħol f'azjenda agrikola u l-attivitajiet tagħha. L-għalliema huma mhegga jfittxu azjendi agrikoli fiż-żona lokali tagħhom li lesti jilqgħu għal zjara l-klassi tagħhom.

Proġett jista' jiġi introdott fil-klassi u mbagħad riċerka u żviluppat mill-istudenti tul numru ta' ġimgħat jew term, skont dak li jaqbel għall-klassi u l-kurrikulu tas-suġġett. Kull proġett jista' jintuża jew minn għalliem individwali jew bħala proġett intrakurrikulari li jinvolvi firxa ta' suġġetti possibbli.



#### Riżorsi addizzjonali

- Mappa tal-agrikoltura tal-UE
- Skeda informattiva tal-PAK
- Glossarju

### KIF TUŻA L-PAKKETT

**Il-pakkett huwa mfassal biex jintuża b'mod flessibbli; għalliem jista' jagħzel liema għodda jew attivitajiet jixtieq juża.** Il-pjan tal-lezzjoni, il-vidjow animat, il-prezentazzjoni tas-slideshow, l-attivitajiet tal-klassi u l-proġett jistgħu jiġu mħalltin u mqabblin, skont ix-xewqat tal-għalliem u s-suġġett ta' struzzjoni involut. Għalliem jista' jagħmel użu minn uħud mill-għodod mit-tliet moduli kollha jew ipogġi flimkien għażla ta' elementi adattati għall-età u l-kapaċitajiet tal-istudenti tiegħu/tagħha u l-kurrikulu speċifiku.

Il-pakkett joffri opportunitajiet għaż-żgħażaġh biex jipparteċipaw f'attivitajiet prattiċi li jistgħu jikkomplimentaw firxa wiesgħa ta' dixxiplini, eż. **il-Ġeografija, ix-Xjenza, iċ-Ċittadinanza, l-Ekonomija, l-Istudji Ewropej, l-Ekonomija Domestika, ix-Xjenza Agrikola, it-teknoloġiji tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni u x-Xjenza Soċjali** (din il-lista mhijiex eżawrjenti). Dan għandu l-għan li jippermetti lill-għalliem jiggwida l-istudenti biex jaraw il-konnessjonijiet bejn id-dixxiplina li qed j/tgħalliem u kull wieħed mit-tliet temi prinċipali tal-ikel, l-ambjent u l-kampanja.

Nittamaw li l-użu tal-pakkett sejjer ikun kemm interessanti kif ukoll divertenti għalik u għall-istudenti tiegħek.





**Il-Politika Agrikola Komuni (PAK)** tappoġġja lill-bdiewa, billi tgħin hom jipprovdu ikel sikur, ta' kwalità għolja, traċċabbli u prodott b'mod sostenibbli għal iżjed minn 500 miljun ċittadin fl-UE. Fis-sittinijiet, il-konsumaturi tal-UE esperjenzaw skarsezza tal-ikel wara t-Tieni Gwerra Dinjija. Il-mexxejja tal-UE ntebħu li biex il-konsumaturi jkunu jistgħu jiksbu l-ikel u biex il-bdiewa u l-kampanja jkunu prosperużi, kien meħtieġ li tiġi żviluppata politika komuni fil-livell tal-UE. Il-PAK tistabbilizza l-prezzijiet agrikoli u tteġġeġ il-progress tekniku fl-agrikoltura. Dan jgħin jipprevjeni r-rikorrenza tal-problemi tal-passat tal-iskarsezza tal-ikel u l-faqar fil-kampanja. Illum il-bdiewa għandhom ukoll rwol kruċjali x'jilagħbu fil-ħolqien tal-impjiegi u ż-żieda fit-tkabbir u l-investiment, fil-protezzjoni tal-ambjent u biex jiżguraw li l-komunitajiet rurali jiffjorixxu.

### X'inhom l-PAK?

- ▶ Il-PAK hija pakkett ta' leġiżlazzjoni adottat mill-UE biex jipprovdi politika komuni u unifikata dwar l-agrikoltura. Din inħolqot fl-1962 biex tiżgura s-sigurtà tal-ikel wara perjodu ta' skarsezza tal-ikel.
- ▶ Din għandha l-għan li tappoġġja l-bdiewa jinvestu, joħolqu impjiegi u jiġġeneraw tkabbir u jiżguraw provvista stabbli u abbondanti ta' ikel ta' kwalità għolja għal prezzijiet affordabbli, kif ukoll jipproteġu l-ambjent u jippreservaw il-wirt differenti u naturali tal-UE.
- ▶ Fl-2013, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill (tal-Ministri tal-agrikoltura) qablu dwar PAK riformata "aktar ekoloġika" u aktar ġusta.

### Il-PAK kif inhi ta' benefiċċju għall-bdiewa u atturi oħrajn f'żoni rurali?

- ▶ **Appoġġ ta' dħul** (pagamenti diretti)  
Il-bdiewa jirċievu pagamenti annwali biex jgħinuhom jistabbilizzaw id-dħul tal-azjenda agrikola quddiem prezzijiet tas-suq volatili, kundizzjonijiet tat-temp imprevedibbli u spejjeż tal-input varjabbli. Sabiex jibbenefikaw minn dawn il-pagamenti, il-bdiewa jridu jirrispettaw regoli u Prattiki li jipromwovu l-istandards ambjentali, is-sikurezza tal-ikel, il-benesseri tal-annimali u t-tħassib tat-traċċabbiltà, u li huma aktar stretti minn dawk li japplikaw għall-kompetituri globali tagħna. Dan huwa wkoll dak li l-konsumaturi u l-kontribwenti tal-UE jistennew mill-PAK.
- ▶ **Miżuri ta' appoġġ tas-suq**  
Dawn huma miżuri marbutin ma' sitwazzjonijiet speċifiċi tas-suq u jinkludu wkoll appoġġ għall-promozzjoni ta' prodotti agrikoli, skemi ta' ħalib u frott għall-iskejjel u għal organizzazzjonijiet tal-produtturi, li jippermettu l-bdiewa jiksbu termini aħjar meta jinnegozjaw il-prezz u l-kundizzjonijiet mal-proċessuri u s-supermarkets.
- ▶ **Miżuri għall-iżvilupp rurali**  
Dawn jikkonsistu minn kofinanzjament għal proġetti b'għanijiet ekonomiċi, ambjentali jew soċjali, li huma mmirati l-aktar lejn azjendi agrikoli u intrapriżi zgħar u ta' daqs medju f'żoni rurali biex jgħinu lill-bdiewa jimmodernizzaw u jsiru aktar kompetittivi. Dawn il-miżuri jgħinu wkoll lill-bdiewa jidiversifikaw l-attivitajiet tagħhom – pereżempju, permezz tal-agrituriżmu jew bejgħ dirett – li jistgħu jgħibu impjiegi u opportunitajiet godda lill-komunitajiet rurali. U jappoġġjaw partijiet interessati jew atturi oħrajn fiż-żoni rurali li jieħdu passi biex jistimulaw it-tkabbir, joħolqu impjiegi u jgħibu l-investiment fil-komunitajiet tagħhom. Il-miżuri huma parzjalment ifffinanzjati mill-Istati Membri tal-UE, u l-baġit huwa allokat permezz ta' pjanijiet imfassla apposta nazzjonalment jew reġjonalment sabiex jikkunsidraw l-isfidi u l-opportunitajiet lokali.

**Il-PAK kif tista' tibbenefika lill-konsumaturi u tgħin tiżgura ikel ta' kwalità għolja u nutrittiv?**

- ▶ Il-PAK tgħin lill-bdiewa jaħdmu skont liġijiet stretti tal-UE biex jiżguraw il-kwalità u s-sikurezza tal-ikel kollu li jipproduċu.
- ▶ L-UE għandha numru ta' skemi ta' kwalità bħat-tikketti DOP (denominazzjoni ta' origini protetta), u IĠP (indikazzjoni ġeografika protetta), li jippromwovu u jipproteġu l-origini ta' prodotti agrikoli ta' kwalità.
- ▶ L-UE tippromwovi l-produzzjoni organika tal-ikel.
- ▶ Grazzi għar-regoli tal-UE dwar it-traċċabbiltà u t-tikkettar tal-ikel, huwa possibbli li tidentifika minn fejn ikun ġej l-ikel – pereżempju l-bajd jew il-laħam – billi taqra din l-informazzjoni fuq il-prodott stess jew l-ippakkjar tiegħu.
- ▶ Il-PAK tgħin ukoll tiffinanzja skemi ta' frott u ħalib għall-iskejjel, li jipprovdu t-tfal tal-iskola bi frott, ħxejjex u ħalib bil-għan li jiġu mhegġa drawwiet tal-ikel tajbin.

**X'inhu l-baġit tal-PAK u kif jista' jintnefaq?**

- ▶ Il-baġit tal-PAK jiġi deciż kull sena mill-Parlament Ewropew u mill-Kunsill (tal-Ministri tal-agrikoltura) u llum jammonta għal madwar 40 % tal-baġit annwali tal-UE.
- ▶ L-agrikoltura hija l-unika politika ffinanzjata kważi kompletament mill-baġit tal-UE għaliex l-Istati Membri kollha tal-UE jaqsmu l-għanijiet li jiżguraw is-sigurtà tal-ikel, l-iżvilupp ekonomiku ta' żoni rurali u livell ta' għajxien ġust għall-bdiewa. Dan jiswa liċ-ċittadin tal-UE inqas minn 30 ċenteżmu kuljum.

Grazzi għall-PAK, l-agrikoltura kellha rwol ewlieni fl-integrazzjoni tal-UE u l-bini tas-suq uniku, għaliex hija l-uniku settur ekonomiku prinċipali kkontrollat minn politika verament komuni tal-UE.

**Għaliex il-PAK riformata tal-2013 hija “aktar ġusta u aktar ekoloġika”?**

Il-finanzjament taħt l-“iskema ta' pagament bażiku” huwa limitat għal bdiewa attivi u l-fondi issa huma distribwiti b'mod aktar bilanċjat fost il-bdiewa, ir-regjuni u l-Istati Membri. Madwar 30% tal-pagamenti lill-bdiewa taħt il-PAK huma biex jikkompensawhom għax-xogħol agrikolu tajjeb għall-ambjent u għall-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima, l-hekk imsejġha pagamenti għall-ekoloġizzazzjoni.



Skopri iżjed:

[http://ec.europa.eu/agriculture/index\\_mt.htm](http://ec.europa.eu/agriculture/index_mt.htm)

Il-PAK f'pajjiżek:

<http://ec.europa.eu/agriculture/statistics/factsheets/>

## KLIPP ANIMAT

### Parti 1

L-istudenti jaraw il-vidjow u mbagħad fi gruppi żgħar jesploraw u jiddiskutu l-kwistjonijiet enfasizzati. Bl-istudenti tal-klassi preżenti kollha, l-istudenti li jieħdu noti minn kull grupp jirrapportaw lura dwar id-diskussjoni tagħhom. Il-gruppi mbagħad jiddiskutu l-konnessjonijiet bejn il-vidjow u s-sugġett tal-klassi. Huma jikkondividu l-punti ewlenin li tgħallmu mal-klassi permezz ta' [www.padlet.com](http://www.padlet.com) jew fuq karti tan-noti kbar adegivi sabiex tkun tista' ssir diskussjoni relatata mas-sugġett.

METODOLOĠIJA	MIN
a) Introduci l-vidjow u s-sugġett. Spjega li l-istudenti se jrin jirrevedu u wara jiddiskutu l-vidjow fi gruppi żgħar.	1 minuta
b) Il-klassi kollha tara l-vidjow ta' 4 minuti.	4 minuti
c) Iddividi l-klassi fi gruppi żgħar ta' ħamsa, bi student wieħed minn kull grupp biex jieħu n-noti. Kull grupp jiddiskuti dak li jafu diġà, x'tgħallmu mill-vidjow, x'issorprendihom u x'kien ta' interess għalihom.	8 minuti
d) Waqt li kull student li ħa n-noti jirrapporta lura lill-klassi kollha, l-għalliem jew student jinnota t-temi u t-twegibiet komuni fuq il-whiteboard. Il-kwistjonijiet, it-temi u t-twegibiet jiġu diskussi, kif ukoll id-differenzi u s-similaritajiet bejn it-twegibiet ta' kull grupp.	10 minuti
e) Għal darb'oħra fil-gruppi żgħar tagħhom, l-istudenti jiddiskutu kif il-kwistjonijiet li jqajjem il-vidjow huma relatati mas-sugġett tal-klassi. L-għalliem joħloq paġna fuq padlet jekk hemm tagħmir diġitali disponibbil għall-użu, imbagħad jikkondividu l-link ta' padlet mal-istudenti u jitlob lil kull grupp biex jippowstja żewġ messaġġi fuq il-paġna ta' padlet (jew jikteb it-twegibiet fuq karti tan-noti kbar adegivi u jpoġġihom fuq il-whiteboard) biex iwieġeb għall-mistoqsijiet li ġejjin: 1) X'tgħallimna llum dwar is-sugġett tagħna? 2) Dwar xiex nixtiequ nitgħallmu aktar?	10 minuti
f) Il-klassi kollha tgħin lill-għalliem jiddeciedi dwar kif jorganizza l-messaġġi tal-gruppi fuq il-paġna ta' padlet jew il-whiteboard tal-klassi, l-ewwel taħt l-intestaturi "X'tgħallimna llum" u "Nitgħallmu iżjed" u mbagħad biex jagħti prijorità lill-post li għabar il-konnessjonijiet principali bejn is-sugġetti li qed jistudjaw u l-kwistjonijiet li qajjem il-vidjow.	8 minuti
g) Konklużjoni: itlob lil kull student jikteb xi ħaġa waħda għal li tgħalliem bħala riżultat tal-partecipazzjoni tiegħu f'din il-lezzjoni.	4 minuti
	= 45 minuta



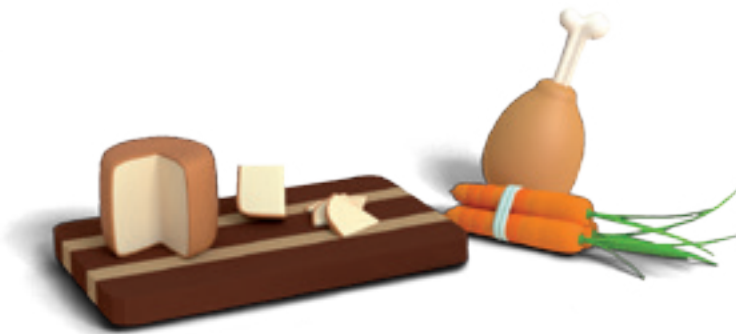
## Parti 2 (MATUL L-ISTESS KLASSI JEKK IL-ĦIN JIPPERMETTI, JEW FI KLASSIJET FUTURI)

L-għalliem jista' juża l-posts **Nitgħallmu iżjed** biex jiggwida l-għażla tiegħu/tagħha tal-attivitajiet jew il-worksheets għal klassijiet futuri. L-attivitajiet/worksheets kollha jistgħu jiġu adattati għall-ħtiġijiet tat-tagħlim tal-istudenti u biex ikunu rilevanti għas-suġġett.

Jew, jekk l-għalliem jippreferi jestendi l-attività ta' tagħlim, l-istudenti jistgħu jieħdu aspett wieħed tal-informazzjoni ġdida li tgħallmu, ifittxu dwaru u mbagħad jiktbu artiklu qasir jew post fuq blog dwar is-suġġett.

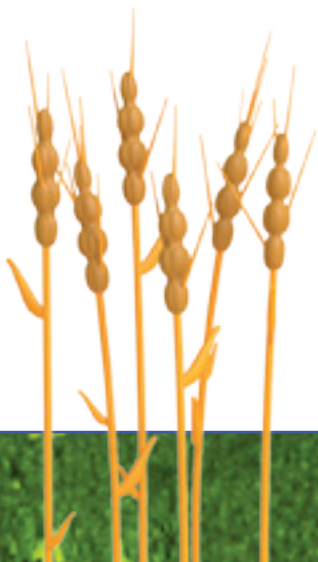
Inkella, l-istudenti jistgħu jintervistaw bidwi u mbagħad jiktbu artiklu għall-gazzetta tal-iskola.

Jew l-istudenti jistgħu jimmaġinaw li huma bidwi u jiktbu biċċa narrattiva bħal "Ġurnata fil-ħajja ta'" jew entrata f'djarju bbażata fuq l-informazzjoni meħuda mill-klipp animat.



Dawn il-mistoqsijiet jistgħu jgħinu lill-gruppi jesploraw u jiddiskutu l-vidjow.

1. Elenkaw tliet punti prinċipali ta' informazzjoni li nnotajt mill-vidjow. Għaliex għażiltu dawn il-punti bħala punti prinċipali ta' informazzjoni?
2. X'inhwa l-messaġġ jew l-istorja ġenerali?
3. Hemm xi informazzjoni li ssorprendietkom? Għaliex?
4. Liema huma t-3 irwoli li għandhom il-bdiewa?
5. Għaliex l-UE tipprovdi appoġġ lill-bdiewa?





## SLIDESHOW

### Parti 1

L-istudenti jaraw is-slideshow (jew fuq il-kompjuter jew stampata) u jaħdmu individwalment biex jippruvaw iwiegħbu għall-mistoqsijiet li jinsabu fit-tmiem tal-islideshow. It-tweġibiet imbagħad jiġu diskussi fil-klassi kollha.

Imbagħad fi gruppi żgħar l-istudenti jiddiskutu l-konnessjonijiet bejn is-slideshow u s-sugġett tal-klassi. Dawn se jrin jikkondividu l-punti ewlenin li tgħallmu mal-klassi permezz ta' [www.padlet.com](http://www.padlet.com) jew fuq karti tan-noti kbar ażeżivi biex jippermettu diskussjoni relatata mas-sugġett.

METODOLOĠIJA	MIN
a) Introduci s-slideshow u s-sugġett.	2 minuti
b) Il-klassi kollha taqra s-slideshow.	8 minuti
c) Kull student iħares lejn il-mistoqsijiet fuq is-sajds 29-30 u jikteb it-tweġibiet.	8 minuti
d) L-għalliem jirrevedi t-tweġibiet mal-istudenti.	5 minuti
e) Fi gruppi żgħar, l-istudenti jiddiskutu kif il-kwistjonijiet li tqajjem is-slideshow huma relatati mas-sugġett tal-klassi. L-għalliem joħloq paġna fuq padlet jekk hemm tagħmir diġitali disponibbil għall-użu, imbagħad jikkondividi l-link ta' padlet mal-istudenti u jitlob lil kull grupp biex jippowstja żewġ messaqġi fuq il-paġna ta' padlet (jew jikteb it-tweġibiet fuq karti tan-noti kbar ażeżivi u jpoġġihom fuq il-whiteboard) biex iwiegħbu għall-mistoqsijiet li ġejjin: 1) X'tgħallimna llum dwar is-sugġett tagħna? 2) Dwar xiex nixtiequ nitgħallmu aktar?	10 minuti
f) Il-klassi kollha tgħin lill-għalliem jiddeċiedi dwar kif jorganizza l-posts tal-gruppi fuq il-paġna ta' padlet jew il-whiteboard tal-klassi, l-ewwel taħt l-intestatur "X'tgħallimna llum" u "Nitgħallmu iżjed" u mbagħad biex jagħti prijorità lill-post li għabar il-konnessjonijiet principali bejn is-sugġetti li qed jistudjaw u l-kwistjonijiet li qajmet is-slideshow.	8 minuti
g) Konklużjoni: itlob lil kull student jikteb xi ħaġa waħda għida li tgħallmu bħala riżultat tal-partecipazzjoni tiegħu f'din il-lezzjoni.	4 minuti
	= 45 minuta

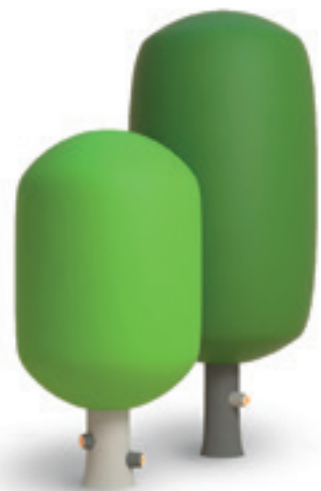
## Parti 2 (MATUL L-ISTESS KLASSI JEKK IL-ĦIN JIPPERMETTI, JEW FI KLASSIJET FUTURI)

L-għalliem jista' juża l-posts **Nitgħallmu iżjed** biex jiggwida l-għażla tiegħu/tagħha tal-attivitajiet jew il-worksheets għal klassijiet futuri. L-attivitajiet/worksheets kollha jistgħu jiġu adattati għall-ħtiġijiet tat-tagħlim tal-istudenti u biex ikunu rilevanti għas-suġġett.

Jew, jekk l-għalliem jippreferi jestendi l-attività ta' tagħlim, l-istudenti jistgħu jieħdu aspett wieħed tal-informazzjoni ġdida li tgħallmu, ifittxu dwaru u mbagħad jiktbu artiklu qasir jew post fuq blog dwar is-suġġett.

Inkella, l-istudenti jistgħu jintervistaw bidwi u mbagħad jiktbu artiklu għall-gazzetta tal-iskola.

Jew l-istudenti jistgħu jimmaġinaw li huma bidwi u jiktbu biċċa narrativa bħal "Ġurnata fil-ħajja ta'" jew entrata fi djarju bbażata fuq l-informazzjoni meħuda mill-vidjow.



A	
<b>Abbandun tal-art</b>	Fil-kuntest tal-agrikoltura, l-abbandun tal-art huwa meta l-attivitajiet agrikoli kollha jieqfu fuq wiċċ tal-art speċifiku. Dan iwassal għal bidliet mhux mixtieqa fil-bijodiversità u l-ekosistemi kif ukoll id-deżertifikazzjoni taż-żoni rurali.
<b>Agrikoltura intensiva</b>	L-agrikoltura intensiva, magħrufa wkoll bħala agrikoltura industrijali, hija tip partikolari ta' agrikoltura li tinvolvi jew ammont kbir ta' investiment finanzjarju jew lavorattiv, jew applikazzjoni għolja ta' inputs fuq zona komparattivament żgħira. Il-prattiki tal-agrikoltura intensivi jinkludu t-tkabbir ta' għelejjel bi produzzjoni għolja, l-użu ta' fertilizzanti u pesticidi u ż-żamma tal-annimali go spazji interni. Il-produzzjoni tal-ikel tiżdied iżda hemm effetti sekondarji mhux mixtieqa.
<b>Agrikoltura organika</b>	L-agrikoltura organika hija metodu ta' produzzjoni agrikola li toffri lill-konsumatur ikel ta' kwalità b'toqfma tajba, filwaqt li tirrispetta ċ-ċikli tal-ħajja naturali tal-pjanti u l-annimali. Din hija bbażata fuq numru ta' prinċipji u Prattiki mfassla biex l-art tinħadem b'mod naturali u b'hekk jonqos l-impatt tal-bnedmin fuq l-ambjent.
<b>Agriturizmu</b>	L-agriturizmu huwa meta t-turisti jippartecipaw fi kwalunkwe attività li ġgibhom f'azjenda agrikola.
B	
<b>Bejgħ dirett</b>	Il-bejgħ dirett fir-rigward tal-agrikoltura huwa meta bidwi jbigħ l-oġġetti tiegħu direttament lill-konsumaturi, fi djarhom jew fi kwalunkwe post ieħor.
<b>Benesseri tal-annimali</b>	Ir-regoli tal-UE jispeċifikaw li l-annimali għandhom igawdu l-libertajiet li ġejjin: il-ħelsien mill-ġuħ u l-għatx, il-ħelsien mill-iskumdità, il-ħelsien mill-uġiġħ, il-korrimment u l-mard, il-libertà li jesprimu imġiba normali u l-ħelsien mill-biża' u t-tbatija.
<b>Bidwi żagħżuġ</b>	Ir-riforma tal-PAK għall-perjodu wara l-2013 tippredvi li l-bdiewa żgħażaġħ (il-bdiewa li għadhom jibdeu l-attività agrikola tagħhom u li ma għandhomx iżjed minn 40 sena meta japplikaw) eligibbli għall-pagament bażiku jistgħu jircievu pagament taħt l-iskema għal bdiewa żgħażaġħ għal perjodu massimu ta' ħames snin.
<b>Biedja mħallta</b>	Biedja mħallta hija sistema agrikola li fiha l-bidwi jwettaq Prattiki agrikoli differenti flimkien, bħat-tkabbir tal-għelejjel u t-trobbija tal-bhejjem. Meta f'azjenda agrikola flimkien mal-produzzjoni tal-għelejjel, tiġi adottata xi Prattika oħra agrikola, bħat-trobbija tat-tjur, l-agrikoltura għall-prodotti tal-ħalib jew it-trobbija tan-naħal, is-sistema tal-agrikoltura hija magħrufa bħala agrikoltura mħallta. Din hija s-sistema dominanti fl-Ewropa.
<b>Biedja sostenibbli</b>	L-agrikoltura sostenibbli tuża għodod li jiżguraw is-sigurtà tal-ikel filwaqt li jzidu l-produttività mingħajr ma jagħmlu ħsara lill-ambjent jew jipperikolaw ir-riżorsi naturali.

<b>Bijodiversità</b>	Forma qasira tal-frazi "diversità bijoloġika", li tfisser il-varjetà tal-ħajja fuq din il-pjaneta u kif tinteraġġixxi fil-ħabitats u l-ekosistemi. Il-bijodiversità tkopri l-pjanti, l-animali u l-mikroorganizmi kollha fuq l-art u fl-ilma.
<b>D</b>	
<b>Demel aħdar</b>	Għelejjel li qed jikbru, bħas-silla jew il-ħaxix, li jinħartu fil-ħamrija biex itejbu l-fertilità. It-tiben huwa demel aħdar, għaliex huwa prodott sekondarju tal-produzzjoni tal-għelejjel.
<b>Denominazzjoni ta' Oriġini Protetta (logo ta' DOP)</b>	Logo jew tikketta li tidentifika prodotti agrikoli u oġġetti tal-ikel li huma prodotti, ipproċessati u ppreparati f'żona ġeografika partikolari bl-użu ta' għarfien rikonoxxut.
<b>E</b>	
<b>Ekoloġizzazzjoni</b>	Wara r-riforma tal-PAK tal-2013, sehem li jirrappreżenta 30 % tal-pagament bażiku, l-hekk imsejjaħ pagament għall-"ekoloġizzazzjoni", jikkorrispondi għall-obbligu għall-bdiewa biex iżommu bwar permanenti (il-ħaxix huwa tajjeb biex jassorbi d-diossidu tal-karbonju, li b'dan il-mod jikkontribwixxi fil-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima); dawn iridu jkabbru numru minimu ta' għelejjel u jridu jaħdmu 5% tar-raba' tagħhom b'mod li jip-promwovi l-bijodiversità (magħrufa bħala erja b'fokus ekoloġiku). Il-bdiewa jistgħu jirċievu wkoll appoġġ addizzjonali jekk jadottaw Prattiki agrikoli agroambjentali aktar stretti. Il-protezzjoni tal-bijodiversità u l-ħabitats tal-organizmi selvaġġi, il-ġestjoni tar-riżorsi tal-ilma u l-ġestjoni tat-tibdil fil-klima huma prijoritajiet oħrajn li l-bdiewa huma meħtieġa jirrispettaw.
<b>Ekosistema</b>	Komunità ta' organizmi li jiddependu fuq xulxin u l-ambjent li jgħixu fih.
<b>Erja b'fokus ekoloġiku</b>	Introdotta bir-riforma tal-PAK tal-2013, kull bidwi fl-UE li jitlob pagamenti diretti u għandu iżjed minn 15-il ettaru ta' raba' huwa obbligat li jkollu 5% tar-raba' tiegħu/tagħha kopert minn erjas b'fokus ekoloġiku mill-2015. Dawn huma erjas li jgibu benefiċċji għall-ambjent, itejbu l-bijodiversità u jzommu l-pajsaġġi attraenti (bħall-karatteristiċi tal-pajsaġġ, biċċiet art ta' lqugħ, żoni afforestati, art mistrieħa, żoni b'għelejjel li jassimilaw in-nitroġenu, eċċ). Dan l-obbligu jikkonstitwixxi waħda mit-tliet miżuri ta' "ekoloġizzazzjoni" tal-PAK tal-2014-2020 – bl-oħrajn li huma l-manutenzjoni ta' bwar permanenti u d-diversifikazzjoni tal-għelejjel. Ċerti eċċezzjonijiet għal din ir-regola ġenerali japplikaw, pereżempju għall-ħaddiema li għandhom iżjed minn 75% tal-erja tagħhom taħt bur.
<b>F</b>	
<b>Frott u ħxejjex deformati/mgħawġin</b>	Għelejjel li għandhom forma irregolari jew mhux tas-soltu u li ma jidhrux bħall-għelejjel li m'dorrijin naraw fil-ħwienet tagħna. L-għelejjel deformati ħafna drabi jintremew qabel ma jilħqu l-ixkaf tas-supermarket tagħna.



G	
<b>Gassijiet serra agrikoli</b>	It-tliet gassijiet serra (GHGs) prinċipali mill-agrikoltura huma l-metan, l-ossidu nitruż u d-diossidu tal-karbonju. L-Istati Membri kollha huma impenjati biex inaqqsu l-emissjonijiet ta' gassijiet serra tagħhom sal-2020. Il-PAK tgħin lill-bdiewa jnaqqsu l-marka tal-karbonju tagħhom billi tteġġgħom jadottaw numru ta' Prattiki u teknoloġiji biex itejbu l-effiċjenza u l-profittabilità tagħhom, filwaqt li jnaqqsu l-emissjonijiet ta' gassijiet serra tagħhom.
Ħ	
<b>Habitat</b>	Iż-żona okkupata minn komunità jew speċijiet (grupp ta' annimali jew pjanti), bħall-art tal-foresti, id-deżert jew il-plajja.
I	
<b>Identifikazzjoni tal-merħliet</b>	Sistema ta' identifikazzjoni u rintraċċar tal-annimali li tiggarrantixxi s-sikurezza tal-prodotti tal-ikel tal-annimali. Is-sistema għandha erba' elementi: tikkettar, passaport tal-annimali, reġistri tal-merħliet fl-azjendi agrikoli u dejtabejż kompjuterizzata.
<b>Indikazzjoni Ġeografika Protetta (logo ta' IĠP)</b>	Logo jew tikketta li tidentifika prodotti agrikoli u oġġetti tal-ikel konnessi mill-kwalità, ir-reputazzjoni jew karatteristika oħra tagħhom ma' reġjun li fih iseħħ mill-inqas stadju wieħed tal-produzzjoni, l-ipproċessar jew il-preparazzjoni.
N	
<b>Negozju agroalimentari</b>	In-negozju agroalimentari, jew l-industrija agroalimentari, jirreferi għas-setturi differenti involuti fl-agrikoltura u l-produzzjoni tal-ikel bħall-provvista taż-żrieragħ u l-għalf, it-tkabbir tal-annimali u l-pjanti, il-produzzjoni tal-għelejjel, il-makkinarju agrikolu, l-ipproċessar tal-ikel u l-kummerċjalizzazzjoni u l-bejgħ lill-konsumatur.
O	
<b>Organizmu</b>	Kull oġġett ħaj, mill-batterji u l-fungi sal-insetti, il-pjanti, l-annimali u l-bnedmin.
<b>Organizmu ġenetikament modifikat</b>	It-terminu organizmu ġenetikament modifikat huwa kull organizmu, minbarra l-bniedem, li l-materjal ġenetiku fih ġie modifikat b'mod li ma jseħx b'mod naturali permezz tat-tgħammir u/jew tar-rikombinazzjoni naturali.
P	
<b>Pagamenti diretti</b>	Stabbiliti mir-riforma tal-1992 tal-PAK. Qabel din ir-riforma, il-PAK kienet tappoġġja l-prezzijiet: jgħid li l-prezzijiet li bihom il-bdiewa kienu jbigħu l-prodotti tagħhom fis-suq (appoġġ bħal dan għalhekk ma jithallasx direttament lill-bdiewa). Daż-żmien, il-pagamenti diretti mhumiex marbutin mal-produzzjoni u jingħataw lill-bdiewa biex jappoġġjaw id-dħul tagħhom u jhallsuhom għall-produzzjoni tagħhom ta' beni pubbliċi.

<b>Pollinazzjoni</b>	Il-pollinazzjoni hija l-att ta' trasferiment tal-polline mill-anter maskili ta' fjura għall-istigma femminili. L-insetti jilagħbu rwol importanti fil-proċess fejn in-naħal għandhom sinifikat partikolari fil-pollinazzjoni ta' hafna mill-frott u l-ħxejjex li nieklu.
<b>S</b>	
<b>Sikurezza tal-ikel</b>	Dan it-terminu jirreferi għal-livell sa fejn l-ikel huwa sikur biex tieklu. It-terminu kultant jiġi konfuż mas-sigurtà tal-ikel li tirreferi għal-livell sa fejn l-ikel huwa disponibbli – jiġifieri jekk huwiex disponibbli fiżikament u jistax jinxtara għal prezz li n-nies jistgħu jaffordjaw.
<b>Sigurtà tal-ikel</b>	Sitwazzjoni li fiha n-nies jew il-popolazzjonijiet f'kull hin għandhom aċċess fiżiku u ekonomiku għal ikel li huwa biżżejjed, sikur u nutrittiv biex jissodisfaw il-ħtiġijiet djetetiċi u l-preferenzi tagħhom għal ħajja b'saħħitha. F'dawn l-aħħar snin il-kwistjoni tinsab fil-qalba tan-negozjati agrikoli fl-Aġenda ta' Doha għall-lżvilupp u kienet wieħed mill-għanijiet strateġiċi tar-riforma tal-PAK tal-2013.
<b>Skema ta' pagament bażiku</b>	Taħt ir-regoli tal-2007-2013 tal-PAK, il-bdiewa rċevew pagamenti diretti jew taħt l-iskema ta' pagament uniku jew l-iskema ta' pagament uniku skont l-erja. Ir-riforma tal-Pak għall-perjodu ta' wara l-2013 tissostitwixxi l-iskema ta' pagament uniku bl-iskema ta' pagament bażiku mill-2015. L-iskema ta' pagament bażiku titħaddem fuq il-baži ta' intitolamenti għal pagamenti allokati lill-bdiewa fl-ewwel sena ta' applikazzjoni tal-iskema u attivati kull sena mill-bdiewa.
<b>T</b>	
<b>Traċċabbiltà</b>	It-traċċabbiltà fl-industrija tal-ikel għandha l-għan li toħloq konnessjoni bejn il-passi differenti fil-katina sħiħa alimentari. Fl-2000, il-leġiżlazzjoni tal-UE stabbilixxiet, pereżempju, sistema għall-identifikazzjoni u r-registrazzjoni tal-annimali bovini fl-azjenda agrikola u t-tikkettar obligatorju taċ-ċanga u l-prodotti taċ-ċanga mill-produtturi u l-bejjiegħa bl-imnut tal-ikel.
<b>Z</b>	
<b>Żvilupp sostenibbli</b>	Fil-kuntest tal-agrikoltura dan huwa l-użu għaqli u prudenti tal-art u r-rizorsi bħall-art, l-ilma jew il-fosfru. Huwa l-iżvilupp tal-azjenda agrikola permezz ta' użu tal-art jew sorsi tal-enerġija li jissodisfa l-bżonnijiet tan-nies illum mingħajr ma jnaqqas il-kapaċità tal-generazzjonijiet futuri li jissodisfaw il-bżonnijiet tagħhom stess.